

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

12 септември 2019 година *

„Преюдициално запитване — Интелектуална собственост — Патенти — Директива 2004/48/ЕО — Член 9, параграф 7 — Пускане на пазара на продукти в нарушение на правата, предоставени от патент — Временни мерки — Последващо обявяване на патента за недействителен — Последици — Право на подходящо обезщетение за поправяне на вредите, причинени от временните мерки“

По дело C-688/17

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Fővárosi Törvényszék (Градски съд Будапеща, Унгария) с акт от 9 ноември 2017 г., постъпил в Съда на 8 декември 2017 г., в рамките на производство по дело

Bayer Pharma AG

срещу

Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt.,

Exeltis Magyarország Gyógyszerkereskedelmi Kft.,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: А. Prechal, председател на състава, F. Biltgen, J. Malenovský (докладчик), C. G. Fernlund и L. S. Rossi, съдии,

генерален адвокат: G. Pitruzzella,

секретар: R. Şereş, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 9 януари 2019 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Bayer Pharma AG, от E. Szakács, K. J. Tálas и I. Molnár, ügyvédek,
- за Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt., от A. Szecskay и G. Bacher, ügyvédek,
- за Exeltis Magyarország Gyógyszerkereskedelmi Kft., от K. Szamosi, P. Lukácsi и Á. György, ügyvédek,

* Език на производството: унгарски.

– за Европейската комисия, от L. Navas, F. Wilman и S. L. Kaléda, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 11 април 2019 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 9, параграф 7 от Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (ОВ L 157, 2004 г., стр. 45; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 2, стр. 56).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Bayer Pharma AG (наричано по-нататък „Bayer“), от една страна, и Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. (наричано по-нататък „Richter“) и Exeltis Magyarország Gyógyszerkereskedelmi Kft. (наричано по-нататък „Exeltis“) — от друга страна, във връзка с вреда, която последните две дружества твърдят, че са претърпели вследствие на приемането по искане на Bayer на мерки за налагане на забрана срещу тях.

Правна уредба

Международното право

- 3 Първа алинея от преамбюла на Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (наричано по-нататък „Споразумението ТРИПС“), което представлява приложение 1 В към Споразумението за създаване на Световната търговска организация (СТО), подписано в Маракеш на 15 април 1994 г. и одобрено с Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 година относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.) (ОВ L 336, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 10, стр. 228), предвижда:

„Желаейки да намалят нарушенията и пречките в международната търговия и отчитайки необходимостта да допринесат за ефективната и подходяща закрила на правата върху интелектуалната собственост, както и да положат усилия мерките и процедурите за прилагане на правата върху интелектуалната собственост да не се превръщат сами по себе си в пречки пред законната търговия“.

- 4 Член 1 от Споразумението ТРИПС, озаглавено „Естество и обхват на задълженията“, гласи в параграф 1:

„Страните членки следва да привеждат в действие разпоредбите на това споразумение. Страните членки могат, но няма да бъдат задължени да прилагат в законодателството си по-широкообхватни защитни мерки, отколкото предвидените в това споразумение, при условие че тези защитни мерки не противоречат на разпоредбите на това споразумение. Страните членки са свободни да определят подходящи методи за прилагане на разпоредбите на това споразумение в собствените си законодателни системи и практика“.

- 5 Член 50 от Споразумението ТРИПС със заглавие „Временни мерки“, предвижда в параграф 7:

„Когато временните мерки са отменени или когато изгубят юридическата си сила поради някакво действие или пропуск от страна на заявителя или когато впоследствие се установи, че не е имало нарушение или заплаха от нарушение на правата върху интелектуалната собственост, съдебните власти следва да бъдат упълномощени да разпоредят на заявителя, по искане на ответника, да осигури съответната компенсация за ответника на евентуалната вреда, нанесена от тези мерки“.

Правото на Съюза

- 6 Съображения 4, 5, 7, 8, 10 и 22 от Директива 2004/48 гласят:

„(4) На международно ниво всички държави членки, както и самата Общност по отношение на въпросите от нейна компетентност, са задължени да съблюдават [Споразумението ТРИПС] [...]“.

(5) По-специално, в Споразумението TRIPs се съдържат разпоредби относно средствата за изпълнение на правата върху интелектуалната собственост, които представляват общи стандарти, които се прилагат на международно ниво и се изпълняват във всички държави членки. Настоящата директива следва да не накърнява международните задължения на държавите членки, включително тези, определени в Споразумението TRIPs.

[...]

(7) От консултациите, проведени от Комисията по този въпрос, се оказва, че в държавите членки, въпреки Споразумението TRIPs, все още има големи несъответствия по отношение на средствата за упражняване на правата върху интелектуална собственост. Така например договореностите за прилагане на временни мерки, които се използват по-конкретно за съхраняване на доказателства, оценяването на щетите или договореностите за прилагане на забранителни действия са обект на големи различия между отделните държави членки.[...]

(8) Несъответствията между системите на държавите членки по отношение на средствата за упражняване на правата върху интелектуална собственост накърняват правилното функциониране на вътрешния пазар и поради това е невъзможно да се гарантира, че правата върху интелектуалната собственост се ползват от равностойна закрила в Общността.[...]

[...]

(10) Настоящата директива има за цел да сближи [законодателствата на държавите членки], за да се гарантира висока, равностойна и еднаква степен на закрила на интелектуалната собственост във вътрешния пазар.

[...]

(22) От съществено значение е също така да се предвидят временни мерки за незабавно прекратяване на нарушенията, без да се чака [решение] по съществуващия на случай, като се съблюдава [правото на защита], като гарантират съответно пропорционалността на временните мерки спрямо спецификата на [всеки отделен] случай и като [предвидят] необходимите гаранции за покриване на разходите и вредите, причинени на ответника поради неоснователен иск. Такива мерки са оправдани, особено когато всяко забавяне би причинило непоправима щета на притежателя на право върху интелектуална собственост“.

7 Съгласно член 1 от тази директива:

„Настоящата директива се отнася за мерките, процедурите и средствата за защита, които са необходими за гарантиране спазването на правата върху интелектуална собственост. По смисъла на настоящата директива терминът „права върху интелектуална собственост“ включва правата върху индустриална собственост“.

8 Член 2 от посочената директива, озаглавен „Обхват“, предвижда в параграф 3:

„Настоящата директива не засяга:

[...]

б) международните задължения на държавите членки, а именно тези по Споразумението TRIPs, включително тези, които се отнасят за наказателните процедури и наказания;

[...]“.

9 Глава II от Директива 2004/48, озаглавена „Мерки, процедури и средства за защита“, включва членове 3—15 от тази директива. Съгласно този член 3 със заглавие „Общо задължение“:

„1. Държавите членки предвиждат мерки, процедури и средства, които са необходими за гарантиране на изпълнението на права върху интелектуалната собственост, обхванати от настоящата директива. Тези мерки, процедури и средства за защита са лоялни и справедливи и не могат да бъдат ненужно сложни или скъпи, нито да са свързани с неразумни срокове или с неоправдани забавяния.

2. Тези мерки, процедури и средства за правна защита са също така ефективни, пропорционални и възпиращи и се прилагат по такъв начин, че да се избегне създаването на пречки пред законната търговия и да се осигурят предпазни механизми срещу злоупотреба с тях“.

10 Член 9 от Директива 2004/48, озаглавен „Временни и предпазни мерки“, гласи:

„1. Държавите членки гарантират, че по искане на заявителя съдебните органи могат:

а) да постановят неокончателна забрана на предполагаемия нарушител, чието предназначение е да се предотврати всяко [непосредствено предстоящо] нарушение на право върху интелектуална собственост, или да се забрани, на временни начала и при заплащане, когато е приложимо, на парична глоба, когато това е предвидено в националното законодателство, продължаването на предполагаемите нарушения на това право или това продължаване да стане обект на внасяне на гаранции с цел да се гарантира обезщетение за притежателя на правото; [...]

б) да разпоредят конфискация или предаване на стоките, за които има съмнения, че нарушават право върху интелектуална собственост, за да се предотврати тяхното навлизане или движение по каналите за търговия.

2. В случай на нарушение, извършено в търговски мащаби, [държавите членки] гарантират, че ако ощетената страна покаже обстоятелства, които могат да бъдат пречка при покриване на обезщетението, съдебните органи могат да постановят като [обезпечителна мярка заповест или възбрана върху движимата и недвижимата собственост] на предполагаемия нарушител, в това число и [налагане на заповест върху] неговите банкови сметки и други активи. [...]

[...]

7. Когато временните мерки бъдат отменени или отпаднат поради действие или бездействие на заявителя или когато впоследствие се установи, че няма нарушение или опасност от нарушение на права върху интелектуална собственост, съдебният орган разполага с правомощията да разпорежи на заявителя, по искане на ответника, да предостави на ответника подходящо обезщетение за всички щети, причинени от тези мерки“.

Унгарското право

11 По силата на член 18, параграфи 1 и 2 от Találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (Закон XXXIII от 1995 г. за защита на патентите) защитата, предоставяна от патент, има за начална дата момента на публикуване на заявката и поражда действието си, считано от деня на подаване на заявката. Тази защита е временна и става окончателна само ако заявителят получи патент за своето изобретение.

12 Член 156, параграф 1 от Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Закон III от 1952 г. за приемане на Граждански процесуален кодекс) предвижда:

„Съдът може да разпорежи временна мярка, чието налагане се претендира в рамките на иск, насрещен иск или молба за постановяване на временни мерки, ако подобна мярка е необходима за предотвратяване на [непосредствено предстояща] вреда или за запазване на съществуващото състояние на спора, както и за защита на доминиращо право на ищеца, и ако вредата, причинена от мярката, не надвишава очакваната полза от тази мярка. [...] Правдоподобността на фактите, на които се основава искането, трябва да бъде доказана“.

13 Съгласно член 339, параграф 1 от Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Закон IV от 1959 г. за приемане на Граждански кодекс, наричан по-нататък „Гражданският кодекс“):

„Всеки, който неправомерно причини вреди на друго лице, е длъжен да ги поправи. Който докаже, че е действал по общоочаквания в съответната ситуация начин, се освобождава от това задължение“.

14 Член 340, параграф 1 от Гражданския кодекс гласи:

„Пострадалото лице е длъжно да действа по общоочаквания в съответната ситуация начин с цел да избегне или да ограничи вредата. Не следва страна да се обезщетява за вреда, настъпила в резултат на неспазването на това задължение от пострадалото лице“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

15 На 8 август 2000 г. Bayer подава до Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatal (Национална служба за интелектуална собственост, Унгария) (наричана по-нататък „Службата“) заявка за патент за фармацевтичен продукт, съдържащ противозачатъчна активна съставка. Службата публикува тази заявка на 28 октомври 2002 г.

16 Първо Richter, през ноември 2009 г. и през август 2010 г., а след това и Exeltis, през октомври 2010 г., започват да предлагат на пазара в Унгария фармацевтични противозачатъчни продукти (наричани по-нататък „разглежданите продукти“).

17 На 4 октомври 2010 г. Службата издава патент на Bayer.

18 На 8 ноември 2010 г. Richter подава до Службата искане за констатиране на липса на нарушение, с което да се установи, че разглежданите продукти не нарушават патента на Bayer.

- 19 На 9 ноември 2010 г. Bayer иска от запитващата юрисдикция, Fővárosi Törvényszék (Градски съд Будапеща, Унгария), да наложи временни мерки, с които да се забрани на Richter и Exeltis да предлагат разглежданите продукти на пазара. Тези молби са отхвърлени с мотива, че не е доказана правдоподобността на нарушението.
- 20 На 8 декември 2010 г. Richter и Exeltis подават до Службата искане за обявяване на патента на Bayer за недействителен.
- 21 На 25 май 2011 г. Bayer подава нови молби за временни мерки до запитващата юрисдикция, която с разпореждания за принудително изпълнение от 11 юли 2011 г., влезли в сила на 8 август 2011 г., забранява на Richter и Exeltis да предлагат на пазара разглежданите продукти, като същевременно им налага задължението за предоставяне на гаранции.
- 22 На 11 август 2011 г. Bayer предявява пред запитващата юрисдикция искове срещу Richter и Exeltis за установяване на нарушение. Производствата по тези искове са спрени до произнасянето на окончателно решение в рамките на производството за обявяване на патента на Bayer за недействителен.
- 23 Сезиран с жалби от Richter и Exeltis срещу разпорежданията от 11 юли 2011 г., Fővárosi Ítéltábla (Регионален апелативен съд Будапеща, Унгария) отменя тези разпореждания, съответно на 29 септември и на 4 октомври 2011 г., поради процесуални нарушения и връща делото на запитващата юрисдикция.
- 24 С определения от 23 януари и 30 януари 2012 г. последната отхвърля молбите на Bayer за постановяване на временни мерки. Приемайки, че Richter и Exeltis са навлезли на пазара в нарушение на патента, запитващата юрисдикция постановява същевременно, че с оглед по-специално на развитието на производството за обявяване на недействителност на патента на Bayer и за оттегляне на равностоен европейски патент, постановяването на такива мерки не може да се счита за пропорционално. С решение от 3 май 2012 г. Fővárosi Ítéltábla (Регионален апелативен съд Будапеща) потвърждава тези две определения.
- 25 С решение от 14 юни 2012 г. Службата частично уважава искането за обявяване на патента на Bayer за недействителен, подадено от Richter и Exeltis. Вследствие на ново искане, подадено от същите, Службата оттегля своето решение от 14 юни 2012 г. и с решение от 13 септември 2012 г. обявява за недействителен този патент в неговата цялост.
- 26 С определение от 9 септември 2014 г. запитващата юрисдикция отменя решението на Службата от 13 септември 2012 г. Освен това тя изменя решението на същата от 14 юни 2012 г. и обявява за недействителен патента на Bayer в неговата цялост.
- 27 С определение от 20 септември 2016 г. Fővárosi Ítéltábla (Регионален апелативен съд Будапеща) потвърждава това определение.
- 28 На 3 март 2017 г. запитващата юрисдикция слага край на производството за установяване на нарушение между Bayer и Exeltis вследствие на оттеглянето на искането от Bayer.
- 29 С решение от 30 юни 2017 г. тя отхвърля окончателно иска за установяване на нарушение, предявен от Bayer срещу Richter, поради окончателното обявяване на патента на Bayer за недействителен.
- 30 Richter — с насрещен иск, предявен на 22 февруари 2012 г. — и Exeltis с иск, предявен на 6 юли 2017 г., са поискали Bayer да бъде осъдено да заплати обезщетение за вредите, които те твърдят, че са претърпели вследствие на временните мерки, посочени в точка 21 от настоящото решение.

- 31 Пред запитващата юрисдикция Bayer иска посочените искания да бъдат отхвърлени, като изтъква, че Richter и Exeltis сами са причинили вредите, които твърдят, че са претърпели, като неправомерно и умишлено са пуснали на пазара разглежданите продукти. Следователно съгласно член 340, параграф 1 от Гражданския кодекс те нямат право да искат обезщетение за тези вреди.
- 32 В този контекст запитващата юрисдикция преценява по същество, че при липсата в унгарското право на разпоредба, която конкретно урежда положенията, визирани в член 9, параграф 7 от Директива 2004/48, общите правила на Гражданския кодекс относно отговорността и поправянето на вредите трябва да се тълкуват в светлината на тази разпоредба. Тя има съмнения обаче, на първо място, относно обхвата на правилото, съдържащо се в член 9, параграф 7 от тази директива, и се пита в частност дали тази разпоредба се ограничава само до това да гарантира на ответника правото на обезщетение, или определя и съдържанието на това право. На второ място, тя се пита дали член 9, параграф 7 от посочената директива съставлява пречка за това националният съд, прилагайки разпоредба на гражданското право на държава членка, да определи каква е била ролята на ответника в настъпването на вредата.
- 33 При тези обстоятелства Fővárosi Törvényszék (Градски съд Будапеща) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Трябва ли изразът „да предостави подходящо обезщетение“, съдържащ се в член 9, параграф 7 от Директива [2004/48], да се тълкува в смисъл, че държавите членки следва да установят материалноправните разпоредби относно отговорността на страните, размера на обезщетението и начина на обезщетяване, по силата на които съдилищата на държавите членки да разпореждат ищците да обезщетяват ответниците за вреди в резултат от мерки, които впоследствие съдът е отменил или които са престанали да бъдат приложими поради действие или бездействие на ищеца, или в случаите, в които съдът впоследствие е установил, че не е било налице нарушение или опасност от нарушение на право на интелектуална собственост?
- 2) В случай на утвърдителен отговор на първия преюдициален въпрос, допуска ли член 9, параграф 7 от [...] Директива [2004/48] правна уредба на държава членка, съгласно която спрямо посоченото в тази разпоредба от Директивата обезщетение следва да се прилагат общите разпоредби на държавата членка относно гражданската отговорност и обезщетяването на вреди, които предвиждат, че съдът не може да задължи ищеца да поправи вредите, причинени от временна мярка, оказала се впоследствие необоснована поради недействителност на патента, които са настъпили в резултат на това, че ответникът не е действал по очаквания в съответната ситуация начин, или за чието възникване той е отговорен по същата причина, при условие че при подаване на молбата за постановяване на временна мярка ищецът е действал по очаквания в съответната ситуация начин?“.

По преюдициалните въпроси

- 34 С въпросите си, които следва да бъдат разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 9, параграф 7 от Директива 2004/48, и по-специално понятието „подходящо обезщетение“, съдържащо се в тази разпоредба, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, която предвижда, че не трябва да се изплаща обезщетение на лице за вредите, които то е претърпяло вследствие на факта, че не е действало, както като цяло може да се очаква от всяко лице с цел да избегне или намали своята вреда, и които при обстоятелства като тези по делото в главното производство мотивират съда да не осъжда лицето, поискало постановяването на временни мерки, да поправи вредите, причинени от тези мерки, въпреки че патентът, въз основа на който са били поискани и постановени такива, впоследствие е бил обявен за недействителен.

- 35 За да се даде отговор на тези питання, е важно на първо място да се установи дали държавите членки имат задължението да определят съдържанието, обхвата и елементите на понятието „подходящо обезщетение“, с което си служи член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 — привилегираната от запитващата юрисдикция хипотеза.
- 36 В това отношение трябва да се припомни в самото начало, че според член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 съдебният орган разполага с правомощията да разпорежи на заявителя, по искане на ответника, да предостави на ответника подходящо обезщетение за всички щети, причинени от временни мерки в случаите, когато тези мерки бъдат отменени или отпаднат поради действие или бездействие на заявителя или когато впоследствие се установи, че няма нарушение или опасност от нарушение на права върху интелектуална собственост.
- 37 Макар текстът на посочената разпоредба да не го споменава изрично, от общата структура на член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 следва, че той е насочен към държавите членки и налага на същите да предвидят в своето национално право съвкупността от мерки, предвидени в посочения член 9, включително тези по параграф 7 на същия член, както се потвърждава впрочем и в съображение 22 от посочената директива.
- 38 Така член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 трябва да се тълкува в смисъл, че налага на държавите членки да оправомощят, в националните си законодателства, компетентните съдебни органи да разпоредят на заявителя, по искане на ответника, да поправи вредите, причинени от визиранията в посочената разпоредба временни мерки.
- 39 От текста на член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 следва също, че това правомощие, първо, може да се упражнява или когато временните мерки бъдат отменени или отпаднат поради действие или бездействие на заявителя, или когато впоследствие се установи, че няма нарушение или опасност от нарушение на право върху интелектуална собственост. Второ, посоченото правомощие трябва да се отнася до „всички щети“, причинени от визиранията мерки, и трето, поправянето трябва да се извърши под формата на „подходящо обезщетение“.
- 40 Що се отнася по-конкретно до понятието „подходящо обезщетение“, следва да се припомни, че от изискванията както за еднообразно прилагане на правото на Съюза, така и на принципа на равенство произтича, че разпоредба от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определянето на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Европейския съюз, при което трябва да се отчитат контекстът на разпоредбата и целта на разглежданата правна уредба (решение от 21 октомври 2010 г., Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, т. 32 и цитираната съдебна практика).
- 41 Тъй като обаче член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 не съдържа препращане към националното право на държавите членки, що се отнася до посоченото понятие за „подходящо обезщетение“, последното трябва да е предмет на такова самостоятелно и еднообразно тълкуване, без да може да попада в компетентността на различните държави членки.
- 42 Това тълкуване се потвърждава от целта, преследвана от Директива 2004/48. Всъщност тя уточнява в съображение 10, че има за цел да сближи законодателствата на държавите членки, за да се гарантира висока, равностойна и еднаква степен на закрила на интелектуалната собственост във вътрешния пазар.
- 43 В това отношение в съображение 7 от Директива 2004/48 се отбелязва наличието на големи различия между държавите членки по-конкретно що се отнася до договореностите за прилагане на временни мерки. По-нататък, съображение 8 от тази директива припомня, че такива

несъответствия накърняват правилното функциониране на вътрешния пазар и не позволяват да се гарантира, че правата върху интелектуалната собственост се ползват от равностойна степен на закрила на цялата територия на Съюза.

- 44 Същевременно тълкуване, според което различните държави членки са свободни да уточнят съдържанието, обхвата и правилата за прилагане на понятието „подходящо обезщетение“ по член 9, параграф 7 от Директива 2004/48, не би зачитало тази цел за равностойна и еднородна степен на защита на интелектуалната собственост, към която се стреми законодателят на Съюза.
- 45 Изводът, направен в точка 41 от настоящото решение, не би могъл да е в нарушение на задълженията, произтичащи от Споразумението ТРИПС, което обвързва както Съюза, така и неговите държави членки и което Директива 2004/48 споменава няколкократно.
- 46 Действително член 1, параграф 1 от Споразумението ТРИПС предвижда по-конкретно че „страните членки са свободни да определят „подходящи методи за прилагане на разпоредбите на това споразумение в собствените си законодателни системи и практика“. Обхватът на тази обща разпоредба обхваща и член 50, параграф 7 от споразумението, чийто текст по същество е идентичен на този на член 9, параграф 7 от Директива 2004/48, който също си служи с понятието „подходящо обезщетение“.
- 47 Впрочем посоченото споразумение, което съгласно текста на първа алинея от своя преамбюл цели да допринесе за ефективната и подходяща закрила на правата върху интелектуалната собственост, признава изрично в член 1, параграф 1 възможността на страните членки да въведат по-широкообхватна защита от предписаната в същото споразумение.
- 48 Такъв именно избор е направил законодателят на Съюза, като е приел Директива 2004/48, чиято основна цел, припомнена в точка 42 от настоящото решение, е да гарантира в правната система на Съюза и в тези на неговите държави членки висока, равностойна и еднаква степен на закрила на интелектуалната собственост.
- 49 С оглед на изложените по-горе съображения следва да се приеме, че понятието „подходящо обезщетение“ е самостоятелно понятие на правото на Съюза, което трябва да се тълкува еднакво на територията на същия.
- 50 В това отношение, както е видно от точка 38 от настоящото решение, член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 налага на държавите членки да оправомощат своите национални съдебни органи да предоставят на ответника подходящо обезщетение при предвидените в тази разпоредба условия.
- 51 Вследствие на това тези национални съдебни органи са длъжни при упражняване на така очертаното правомощие, което им е предоставено, да преценят особените обстоятелства на делото, с което са сезирани, за да решат дали трябва да осъдят заявителя да заплати на ответника обезщетение за вреди, което трябва да бъде „подходящо“, т.е. обосновано с оглед на посочените обстоятелства.
- 52 По-конкретно, макар упражняването на тяхното правомощие да присъжда такова обезщетение да е стриктно обусловено от предварителните условия, по силата на които временните мерки или трябва да са били отменени или отпаднали поради действие или бездействие на заявителя, или трябва впоследствие се установи, че не е имало нарушение или опасност от нарушение на право върху интелектуална собственост, фактът, че тези условия са изпълнени по конкретно дело, не означава, че компетентните национални съдебни органи ще бъдат задължени, автоматично и при всички случаи, да осъдят заявителя да поправи всички щети, понесени от ответника поради посочените мерки.

- 53 В делото по главното производство е безспорно, първо, че патентът е издаден едва след като Richter е започнало да пуска на пазара разглежданите продукти и че когато заявителят по главното производство първоначално е поискал постановяване на временни мерки и — след отхвърлянето на това искане — отново е поискал, на 25 май 2011 г., приемането на такива мерки в отговор на посоченото пускане на пазара, той е бил притежател на този патент.
- 54 На второ място, безспорно е и че на същата дата ответниците по главното производство вече са били подали от своя страна искане до Службата за обявяване на посочения патент за недействителен.
- 55 На трето място, следва да се припомни, че след като на 11 юли 2011 г. са постановени от запитващата юрисдикция, тези временни мерки са отменени съответно на 29 септември и на 4 октомври 2011 г. от въззивния съд и че запитващата юрисдикция, макар да приема, че ответниците по главното производство са навлезли на пазара в нарушение на патента на Bayer, не подновява посочените временни мерки след връщането на тези дела за ново разглеждане пред нея, с оглед на етапа на производството за обявяване на недействителността на този патент и на оттеглянето на равностоен европейски патент.
- 56 На четвърто и последно място, патентът на Bayer е обявен за недействителен най-напред с решение на Службата от 13 септември 2012 г. и след това — с определение на запитващата юрисдикция, постановено на 9 септември 2014 г.
- 57 От акта за преюдициално запитване и поставените в него на Съда въпроси обаче е видно, че при тези обстоятелства разглежданото по главното производство национално законодателство не би позволило на съда да разпорежи на заявителя да поправи вредите, причинени на ответника от посочените отменени временни мерки.
- 58 Именно в този конкретен контекст следва да се отговори, на второ място, на въпроса дали член 9, параграф 7 от Директива 2004/48, и по-специално понятието „подходящо обезщетение“, съдържащо се в тази разпоредба, допуска прилагането при такива обстоятелства на национално законодателство, което изключва по същество възможността ответникът да получи обезщетение за претърпяната от него вреда поради факта, че не е действал в съответствие с това, което може по принцип да се очаква от всяко лице в съответното положение, с цел да избегне или намали посочената вреда, доколкото самият заявител, като е поискал постановяването на временни мерки, е действал в съответствие с това, което е общоочаквано от всяко лице в съответното положение.
- 59 При липсата на изрично указание в това отношение в текста на член 9, параграф 7 от Директива 2004/48, съгласно постоянната практика на Съда същият следва да се тълкува в зависимост от контекста и от целта на правната уредба, в която се вписва (вж. в този смисъл решение от 6 юни 2018 г., *Koppers Denmark*, С-49/17, EU:C:2018:395, т. 22).
- 60 Що се отнася до посочения контекст, на първо място следва да се отбележи, че от съображение 22 *in fine* от Директива 2004/48 следва, че подходящото обезщетение, предвидено в член 9, параграф 7 от нея, съставлява гаранция, която законодателят на Съюза е счел за необходима за покриване на разходите и вредите, причинени на ответника от „неоснователен иск“ за временни мерки.
- 61 Съгласно текста на съображение 22 от Директива 2004/48 предвидените в член 9 от същата временни мерки са оправдани особено когато всяко забавяне би причинило непоправима щета на притежателя на право върху интелектуална собственост.

- 62 От това следва, че установяването на неоснователността на молба за постановяване на временни мерки предполага преди всичко липсата на опасност да бъде нанесена непоправима вреда на притежателя на право на интелектуална собственост в случай на забавяне при приемането на поисканите от него мерки.
- 63 В това отношение, когато ответниците пускат стоките си на пазара, въпреки че е подадена заявка за патент или че съществува патент, който е от естество да възпрепятства такова пускане на пазара, това, което запитващата юрисдикция трябва да провери, е дали подобно поведение може на пръв поглед да се приеме за съставляващо обективна индиция за наличието на опасност за притежателя на този патент от непоправима вреда в случай на забавяне при приемането на поисканите от него мерки. Следователно молбата за постановяване на временни мерки, подадена от последния в отговор на такова поведение, не би могла а priori да се квалифицира като „неоснователна“ по смисъла на член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 в светлината на съображение 22 от нея.
- 64 Що се отнася до обстоятелството, че разглежданите по главното производство временни мерки са отменени, макар то да може — както бе уточнено в точка 52 от настоящото решение — да представлява едно от условията, необходими за самото упражняване на предвиденото в член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 правомощие, то все пак не би могло да се разглежда само по себе си като решаващо доказателство за неоснователността на молбата, по която са постановени отменените временни мерки.
- 65 Различен извод би могъл да има за последица, при обстоятелства като разглежданите по делото в главното производство, да възпре притежателя на разглеждания патент от прибягване до мерките по член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 и по този начин би влязъл в противоречие с целта на тази директива, изразяваща се в гарантиране на висока степен на защита на интелектуалната собственост.
- 66 Второ, що се отнася до поведението на заявителя, член 9, параграф 7 от Директива 2004/48 трябва да се тълкува с оглед на член 3 от нея, който установява „общо задължение“, уреждащо цялата глава II от тази директива, в която се намира и член 9 от нея.
- 67 Според член 3, параграф 2 от Директива 2004/48 мерките, процедурите и средствата за защита, необходими за гарантиране на спазването на правата върху интелектуална собственост, обхванати от тази директива, трябва да се прилагат по начин, чрез който се избягва създаването на препятствия пред законната търговия и се предвиждат предпазни механизми срещу злоупотреба с тях.
- 68 Така тази разпоредба налага на държавите членки и в крайна сметка на националните съдилища да предлагат гаранции по-специално за това, че с посочените в член 9 от Директива 2004/48 мерки и процедури няма да се злоупотребява.
- 69 За тази цел компетентните национални юрисдикции трябва да проверят дали по дадено дело заявителят не е злоупотребил с тези мерки и процедури.
- 70 Вследствие на това запитващата юрисдикция е длъжна да се увери, че заявителят не е злоупотребил с мярката, предвидена в член 9, параграф 7 от Директива 2004/48. За тази цел същата трябва надлежно да отчете всички обективни обстоятелства по делото, включително поведението на страните.
- 71 С оглед на всички гореизложени съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 9, параграф 7 от Директива 2004/48, и по-конкретно понятието „подходящо обезщетение“, съдържащо се в тази разпоредба, трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която предвижда, че не следва да се обезщетява лице за вредите, които то е претърпяло

вследствие на факта, че не е действало, както като цяло може да се очаква от всяко лице с цел да избегне или намали своята вреда, и които при обстоятелства като тези по делото в главното производство мотивират съда да не осъжда лицето, поискало постановяването на временни мерки, да поправи вредите, причинени от тези мерки, въпреки че патентът, въз основа на който са били поискани и постановени такива, впоследствие е бил обявен за недействителен, при условие че тази правна уредба позволява на съда надлежно да вземе предвид всички обективни обстоятелства по делото, включително поведението на страните, за целите по-специално на проверката дали заявителят не е извършил злоупотреба с посочените мерки.

По съдебните разноски

- 72 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Член 9, параграф 7 от Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост, и по-конкретно понятието „подходящо обезщетение“, съдържащо се в тази разпоредба, трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която предвижда, че не следва да се обезщетява лице за вредите, които то е претърпяло вследствие на факта, че не е действало, както като цяло може да се очаква от всяко лице с цел да избегне или намали своята вреда, и които при обстоятелства като тези по делото в главното производство мотивират съда да не осъжда лицето, поискало постановяването на временни мерки, да поправи вредите, причинени от тези мерки, въпреки че патентът, въз основа на който са били поискани и постановени такива, впоследствие е бил обявен за недействителен, при условие че тази правна уредба позволява на съда надлежно да вземе предвид всички обективни обстоятелства по делото, включително поведението на страните, за целите по-специално на проверката дали заявителят не е извършил злоупотреба с посочените мерки.

Подписи